

Vlaamse Reguleringsinstantie
voor de Elektriciteits- en Gasmarkt

Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt
North Plaza B | Koning Albert II-laan 7 | B-1210 Brussel
Tel. +32 2 553 13 79 | Fax +32 2 553 13 50
Email: info@vreg.be
Web: www.vreg.be

Rapport van de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt

van 16 mei 2006

met betrekking tot het systeem van warmtekrachtcertificaten voor de leveringen in
het kalenderjaar 2005

Rapport over het systeem van warmtekrachtcertificaten in 2005

Inleiding

Het eerste werkingsjaar van het systeem van warmtekrachtcertificaten is voltooid. De Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) is verantwoordelijk voor de opvolging van de uitreiking van warmtekrachtcertificaten, het beheer van de databank en de openbaredienstverplichting voor de leveranciers. In dit rapport meldt ze een aantal vaststellingen op basis van de resultaten van de eerste inleveringsronde op 31 maart 2006.

Principe van het systeem

Door de gezamenlijke productie van elektriciteit en warmte in een kwalitatieve warmtekrachtkoppeling, kan brandstof (primaire energie) bespaard worden ten opzichte van de gescheiden opwekking van elektriciteit en warmte.

De bedoeling van het systeem van warmtekrachtcertificaten is om de producenten van elektriciteit en warmte uit kwalitatieve warmtekrachtkoppelingen een productiesteun te geven door het uitreiken van immateriële certificaten.

De VREG reikt warmtekrachtcertificaten uit aan producenten die primaire energie besparen aan de hand van de opwekking van elektriciteit en warmte met kwalitatieve warmtekrachtkoppeling. Per schijf van 1.000 kWh primaire energiebesparing die aantoonbaar in Vlaanderen is gerealiseerd, ontvangt de producent een warmtekrachtcertificaat.

Deze warmtekrachtcertificaten verkrijgen hun waarde doordat er een verplichting wordt opgelegd aan de elektriciteitsleveranciers. Iedere elektriciteitsleverancier die in Vlaanderen elektriciteit levert, is verplicht om jaarlijks een minimumaantal warmtekrachtcertificaten in te leveren bij de VREG.

Zo moest hij voor minimum 1,19% van zijn totale elektriciteitslevering in 2005 via het distributienet en het transmissienet warmtekrachtcertificaten inleveren. Het verplichte minimumpercentage zal jaarlijks stijgen tot het in 2010 5,23% bedraagt. Indien een leverancier niet kan voldoen aan zijn verplichting van dit minimumaandeel in te leveren warmtekrachtcertificaten, zal hij een boete moeten betalen. Deze staat in verhouding tot het aantal warmtekrachtcertificaten dat hij te kort komt op 31 maart van het jaar volgend op het jaar van levering. De boete bedroeg 40 euro per ontbrekend certificaat op 31 maart 2006. Vanaf 31 maart 2007 zal de boete 45 euro per ontbrekend certificaat bedragen. Een leverancier kan de certificaten ontvangen door zelf een primaire energiebesparing te realiseren via de productie van elektriciteit en warmte uit kwalitatieve warmtekrachtkoppeling of door warmtekrachtcertificaten op de markt aan te kopen.

Aanvraag van warmtekrachtcertificaten

Opdat een productie-installatie voor elektriciteit en warmte in aanmerking zou komen voor warmtekrachtcertificaten, moet de VREG de aanvraag van de producent hiertoe hebben goedgekeurd. Een beoordeling van een dergelijke aanvraag omvat verschillende facetten. Uiteraard is vereist dat een voldoende grote primaire energiebesparing wordt gerealiseerd. Daarnaast moet de aanvrager het meetschema verduidelijken. Hierbij wordt specifiek gekeken naar het verbruik van de hulpvoorzieningen en de positie van de meetinstallaties van de elektriciteitsproductie t.o.v. de vermogentransformator, de meting van de nuttige warmteproductie, het brandstofverbruik, Bij

installaties met een elektrisch vermogen van meer dan 1 MW moet een keuringsverslag worden gevoegd dat is opgesteld door een hiertoe geaccrediteerde keuringsinstantie. Ook moet de netbeheerder op de hoogte worden gebracht van zijn maandelijkse rapporteringsplicht.

Enkel voor de warmtekrachtbesparing gerealiseerd door installaties die in dienst zijn genomen na 1 januari 2002, of die sinds die datum ingrijpend gewijzigd zijn, kunnen warmtekrachtcertificaten uitgereikt worden die aanvaardbaar zijn voor de certificatenverplichting (hierna worden deze 'aanvaardbare warmtekrachtcertificaten' genoemd). Voor de andere installaties worden warmtekrachtcertificaten uitgereikt die niet aanvaardbaar zijn voor de certificatenverplichting. Deze niet-aanvaardbare warmtekrachtcertificaten hebben op de dag van publicatie van dit rapport geen waarde en worden niet verhandeld. De Vlaamse Regering werkt aan de regelgeving omtrent de invoering van een garantie van oorsprong voor elektriciteit uit kwalitatieve warmtekrachtkoppeling. Wanneer deze regelgeving in voege is, zal een garantie van oorsprong kunnen worden gekoppeld aan (zowel aanvaardbare als niet-aanvaardbare) warmtekrachtcertificaten.

Op het einde van 2005 kwamen op deze wijze in totaal 28 installaties in aanmerking voor warmtekrachtcertificaten. Tabel 1 geeft hiervan een overzicht per technologie.

Technologie	Aantal installaties die in aanmerking kwamen voor WKC op 31/12/2005	Geïnstalleerd elektrisch vermogen in Vlaanderen dat in aanmerking kwam voor WKC op 31/12/2005 [kW]
stoom- en gasturbine met warmteterugwinning	1	60.030
gasturbine	3	184.000
tegendrukstoomturbine	3	35.130
interne verbrandingsmotor	21	28.270
TOTAAL	28	307.430

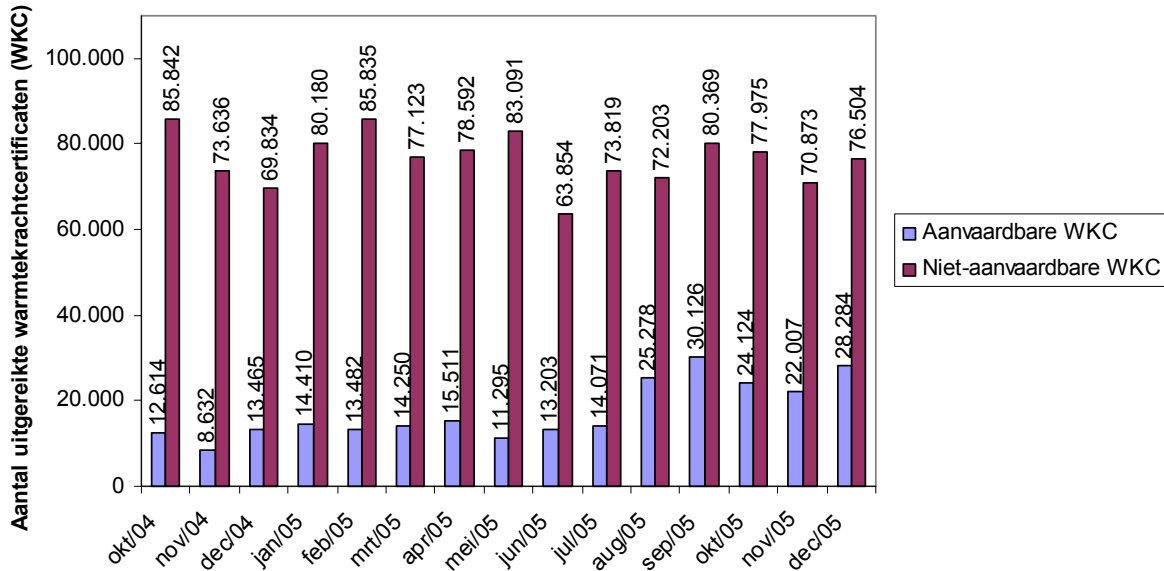
Tabel 1. Overzicht van het aantal erkende kwalitatieve warmtekrachtinstallaties en geïnstalleerd vermogen dat in 2005 in aanmerking kwam voor Vlaamse warmtekrachtcertificaten, per technologie.

Registratie van warmtekrachtcertificaten

Warmtekrachtcertificaten worden maandelijks door de VREG toegekend op basis van meetgegevens die haar zijn meegedeeld via de netbeheerder en de producent. Ze worden geregistreerd in een centrale internetgebaseerde databank. Aan de hand van een gebruikersnaam en een paswoord kan iedereen die een primaire energiebesparing realiseert aan de hand van kwalitatieve warmtekrachtkoppeling en iedereen die certificatenverplichtingen heeft, zich via het internet gratis aanmelden op deze databank. Hier kan iedere gebruiker zijn portefeuille aan certificaten raadplegen. Hij kan zien hoeveel certificaten hij wanneer heeft geproduceerd, aangekocht of verkocht. Hij kan ook transacties van certificaten initiëren: via het internet kan men de opdracht geven om certificaten in te leveren om te voldoen aan de certificatenverplichting of om certificaten over te schrijven (verkopen) aan een derde partij.

Voor de primaire energiebesparing gerealiseerd van oktober 2004 (dit is de eerste maand waarin warmtekrachtcertificaten werden toegekend) tot en met december 2005 zijn er in Vlaanderen 1.410.482 warmtekrachtcertificaten uitgereikt. Hiervan zijn er 260.752 aanvaardbaar voor de certificatenverplichting.

Figuur 1 geeft het aantal toegekende warmtekrachtcertificaten in 2005 per maand.

Figuur 1. Overzicht van het aantal uitgereikte warmtekrachtcertificaten in Vlaanderen voor primaire energiebesparing gerealiseerd van oktober 2004 tot en met december 2005, per maand.

Handel in warmtekrachtcertificaten

Soms zijn de producenten van elektriciteit uit kwalitatieve warmtekrachtkoppeling zelf geen elektriciteitsleverancier, of hebben ze zelf voldoende certificaten voor hun verplichting. In dat geval verkopen ze hun certificaten aan certificaatplichtigen of andere marktpartijen. Warmtekrachtcertificaten zijn immers apart verhandelbaar t.o.v. de elektriciteit waarvoor ze werden verkregen.

Tabel 1 geeft een overzicht van de gemiddelde prijs van de verhandelde (en aanvaardbare) warmtekrachtcertificaten voor de eerste inleveringsronde van 31 maart 2006, per maand.

Maand	Aantal verhandelde warmtekrachtcertificaten	Gemiddelde maandprijs (in euro) van één warmtekrachtcertificaat
11/2005	14.877	38,51
12/2005	2.354	34,00
01/2006	13.564	38,72
02/2006	15.755	36,88
03/2006	128.119	37,21

Tabel 1. De gemiddelde prijs van de verhandelde warmtekrachtcertificaten voor de eerste inleveringsronde van 31 maart 2006, per maand

Voorgelegde warmtekrachtcertificaten op 31.03.2006

Certificaatplichtigen

31 maart 2006 was de eerste deadline voor leveranciers van elektriciteit voor het inleveren van warmtekrachtcertificaten om te voldoen aan hun verplichting in het kader van artikel 25bis van het Elektriciteitsdecreet. De verplichting gold voor iedere leverancier die in 2005 elektriciteit leverde aan eindafnemers aangesloten op het distributie- en transmissienet.

De verplichting bestond erin om een hoeveelheid warmtekrachtcertificaten voor te leggen die overeenkomt met 1,19% van de elektriciteit die in 2005 via het distributie- en transmissienet werd geleverd.

Deze certificaten moesten ten laatste op 31 maart 2006 worden ingeleverd bij de VREG. Voor ieder ontbrekend certificaat moet een decretaal voorgeschreven boete worden betaald van 40 euro.

Quota voor 31 maart 2006

De totale hoeveelheid elektriciteit die in 2005 in Vlaanderen via het distributie- en transmissienet werd geleverd, bedroeg 49.073.535 MWh. Niet al deze leveringen zijn onderworpen aan de certificatenverplichting.

Distributienetbeheerders zijn conform artikel 23 §1 van het Elektriciteitsdecreet niet meer onderworpen aan de certificatenverplichting, zodat de leveringen van distributienetbeheerders in het kader van openbaardienstverplichtingen niet moeten worden inbegrepen in de berekening van het aantal in te leveren warmtekrachtcertificaten.

Bovendien waren er in 2005 een aantal afnemers, aangesloten op het transmissienet, die zelf rechtstreeks hun elektriciteit aankochten, zonder dat er een elektriciteitsleverancier bij deze levering betrokken was. Aangezien de certificatenverplichting conform artikel 23 van het Elektriciteitsdecreet enkel geldt voor elektriciteitsleveranciers, zijn deze leveringen niet onderworpen aan de certificatenverplichting. Dit soort leveringen vormt een onbekende factor in een quotasysteem dat gericht is op het halen van een kwantitatieve doelstelling. In dit kader stelt zich de vraag of zich een wetgevend initiatief opdringt betreffende de certificatenverplichting. Een mogelijkheid hierbij kan zijn om de verplichting uit te breiden naar de toegangshouder of evenwichtsverantwoordelijke bij gebreke van een vergunde leverancier.

De leveringen door elektriciteitsleveranciers in 2005 in Vlaanderen via het distributie- en transmissienet betroffen 48.337.730 MWh.

Bovenstaande cijfers brachten het totale aantal in te leveren warmtekrachtcertificaten voor de certificatenverplichting van 31 maart 2006 op 575.209.

Voorgelegde certificaten op 31 maart 2006

Het werkelijk aantal voorgelegde warmtekrachtcertificaten bedroeg 246.196. Op die manier werd 43% van het totale quotum van 2005 gehaald.

Certificaten op de markt op 31 maart 2006

In 2005 werden in totaal 226.041 aanvaardbare warmtekrachtcertificaten uitgereikt. Verder waren er 34.711 warmtekrachtcertificaten van 2004 op de markt.

Ook waren er voor elektriciteitsproductie in januari en februari 2006 vóór 31 maart 2006 reeds 55.541 warmtekrachtcertificaten uitgereikt, die mogelijks konden worden gebruikt voor de certificatenverplichting van 31 maart 2005.

In totaal waren voor de certificatenverplichting op 31 maart 2006 voldoende certificaten voorhanden om ongeveer 55% van de totale certificatenverplichting op 31 maart 2006 te halen. Er blijken dus warmtekrachtcertificaten te zijn opgespaard voor inlevering in volgende jaren. Volgens het Besluit van de Vlaamse Regering van 5 maart 2004 houdende de openbaredienstverplichting ter bevordering van de elektriciteitsopwekking in kwalitatieve warmtekrachtinstallaties kunnen certificaten die in 2004 en 2005 werden toegekend, slechts worden ingeleverd om te voldoen aan de certificatenverplichting tot 31 maart 2006. Het decreet laat echter toe dat iedere leverancier die reeds alle certificaten heeft ingeleverd om aan zijn certificatenverplichting te voldoen, de extra certificaten die in zijn bezit waren op 31 maart 2006 kan inleveren tot 5 jaar na de toekenning ervan.

Verplichtingen van de marktpartijen

6 leveranciers hebben aan hun verplichting voldaan: EDF Belgium NV, Electrabel NV, Electricité de France, Enego NV, E.ON Belgium NV en Essent Belgium NV.

12 leveranciers leverden geen of onvoldoende warmtekrachtcertificaten in om aan hun verplichting te voldoen: City Power NV, Ecopower CVBA, Electrabel Customer Solutions NV, Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA, Eneco Energiehandelsbedrijf BV, Eneco Energie International BV, Luminus NV, Nuon Belgium NV, RWE Key Account GmbH, RWE Solutions AG, SPE NV en Trianel Energie BV.

Energiefonds

Het geld afkomstig van de boetes die worden opgelegd aan de partijen die niet aan hun verplichting hebben voldaan, wordt gestort in het Energiefonds. Dit fonds wordt aangewend voor de financiering van de openbaredienstverplichtingen, het sociale energiebeleid en het beleid inzake het rationeel energiegebruik.

Volgende inleveringsronde op 31 maart 2007

31 maart 2007 is de deadline voor de volgende inlevering van warmtekrachtcertificaten, overeenkomstig de elektriciteitsleveringen in 2005. Het quotum bedraagt dan 2,16% van de totale hoeveelheid elektriciteit die via het distributie- en transmissienet wordt geleverd.

Een voorspelling van het aantal verwachte certificaten op de markt is moeilijk te maken aangezien dit aantal sterk afhankelijk is van o.a. de beschikbaarheidsgraad van productie-installaties en het moment van indienstname van nieuwe productie-installaties.